

Til lovforslag nr. L 10, 11, 12, 13 og 29. Betænkning afgivet af udvalget den 5. december 1979

Betænkning

over

- I. Forslag til lov om tilskud til oprettelse af en erhvervsudviklingsfond i Grønland,
- II. Forslag til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner,
- III. Forslag til brandlov for Grønland,
- IV. Forslag til lov for Grønland om kommunal udligning i 1979 og
- V. Forslag til lov om ændring af lov om statens tjenestemænd i Grønland

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for Grønland, som denne har besvaret dels skriftligt og dels i et samråd.

Ad I. Forslag til lov om tilskud til oprettelse af en erhvervsudviklingsfond i Grønland

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget samt Steenholdt (Grønl.)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke stemme for lovforslaget, da mindretallet mener, at de 71.750.000 kr. tilhører rigsfællesskabet og derfor bør tilgå statskassen.

I modsat fald bør de generelle grønlandske tilskud reduceres med et tilsvarende beløb.

Mindretallet indstiller herefter lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Bedre end mange ord forklarer dette lovforslag om at yde en gave på over 71 mill. kr., hvorfor grønlandske folketingsmedlemmer den ene gang efter den anden udgør det parlamentariske flertal, som presser den ene asociale lov efter den anden ned over hovedet på befolkningen – vel at mærke kun den befolkningsgruppe inden for rigsfællesskabet, som bor i Danmark. Kort og godt må det siges at være umoralsk, når regeringen og folketingsmedlemmerne den ene dag drysser 71 mill. kr. ud til tvivlsomme formål og næste dag tvinger folkepensionisterne til at leve på sultegrænsen.

Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ad II. Forslag til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner,

III. Forslag til brandlov for Grønland og

IV. Forslag til lov for Grønland om kommunal udligning i 1979

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de af ministeren for Grønland stillede og af udvalget tiltrådte ændringsforslag vedrørende det under II nævnte lovforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling.

Med hensyn til lovforslaget om tilskud til hjemmestyret og de grønlandske kommuner henvises til fremskridtspartiets ændringsforslag med bemærkninger til finanslovforslaget.

For så vidt angår forslaget til brandlov for Grønland skal tilføjes, at mindretallet finder det rimeligt, at dette sagsområde helt overgår til hjemmestyret. Det ville derfor have været det rigtigste, om folketinget i stedet havde vedtaget en bemyndigelseslov efter reglerne i hjemmestyreloven og således overdraget brandvæsenet til hjemmestyret.

Ad V. Forslag til lov om ændring af lov om statens tjenestemænd i Grønland

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Udvalget indstiller endvidere, at folketinget beslutter, at udvalget vedbliver at bestå indtil samlingens slutning.

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om tilskud til oprettelse af en erhvervsudviklingsfond i Grønland

Til § 1

Af et *mindretal* (Ebba Strange (SF) og Steen Folke (VS)):

Beløbet »71.750.000 kr.« ændres til: »75.050.000 kr.«

Bemærkninger

Det er i udvalgets bilag 8 oplyst, at en renteberegning viser, at det indbetalte beløb på 71.750.000 kr. er forrentet med 3,3 mill. kr. fra indbetalingstidspunkterne til udgangen af 1979, hvor beløbet forudsættes overdraget det grønlandske hjemmestyre. Forslagsstillerne finder, at det er statens ansvar, at beløbet ikke er kommet tidligere til udbetaling, og at forrentningen af beløbet ubeskåret bør tilfalde hjemmestyret.

II. Forslag til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner

Af *ministeren for Grønland*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) I § 1, stk. 2, ændres »bruttofaktorindkomsten« til: »bruttofaktorindkomsten i Danmark«.

Ny paragraf

2) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Staten yder endvidere til Grønlands hjemmestyre følgende tilskud:

- I 1980, 1981 og 1982 ydes et beløb svarende til den pr. 1. januar 1980 beregnede pensionsbidragsindbetaling til staten for det tjenestemands- og tjenestemandslignende statsansatte personale, der pr. 1. januar 1980 overgår til tjeneste under Grønlands hjemmestyre på sagsområder, hvortil der ydes tilskud efter § 1.
- I 1981 og 1982 ydes herudover et beløb svarende til den pr. 1. januar 1981 beregnede pensionsbidragsindbetaling til staten for det tjenestemands- og tjenestemandslignende statsansatte personale, der pr. 1. januar 1981 overgår til tjeneste under Grønlands hjemmestyre på sagsområder, hvortil der ydes tilskud efter § 1.

Stk. 2. Det i stk. 1, litra a, nævnte tilskud reguleres for årene 1981 og 1982 som nævnt i § 1, stk. 2 og 3. Det i stk. 1, litra b, nævnte tilskud reguleres for året 1982 som nævnt i § 1, stk. 2 og 3.«

Til § 2

3) I § 2 ændres »det forventede tilskud« til: »de forventede tilskud«.

Til § 6

4) I § 6 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 01. De pensionsbidrag, der i bekendtgørelse nr. 425 af 5. oktober 1979 vedrørende pensionsbidrag for kommuner i Grønland er fastsat for de grønlandske kommuners tjenestemænd, gælder indtil 31. december 1982.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringen er af redaktionel karakter.

Til nr. 2

Spørgsmålet om hjemmestyrets overtagelse af det personale, som hidtil har været ansat af staten på de sagsområder, der i henhold til § 5 i lov om Grønlands hjemmestyre overgår til hjemmestyret pr. 1. januar 1980 og 1. januar 1981, har først kunnet afklares efter hjemmestyrets etablering pr. 1. maj 1979. Drøftelser herom mellem ministeriet for Grønland og hjemmestyret er gennemført såvel i juni som i november måned 1979, ligesom spørgsmålet er blevet forhandlet med lønmodtagerorganisationerne.

Der er herefter opnået enighed mellem ministeriet for Grønland og hjemmestyret om, at samtlige statsansatte på de nævnte sagsområder kan overgå til ansættelse hos hjemmestyret og de grønlandske kommuner.

For så vidt angår tjenestemænd, er der i henhold til § 24 d i lov om pension til stats og kommunernes tjenestemænd m. v. i Grønland, jfr. lovbekendtgørelse nr. 108 af 4. marts 1976, opnået enighed om, at staten skal beregne og udrede pensionen for hjemmestyrets tjenestemænd i lighed med den ordning, der i henhold til lovens §§ 24 a – 24 c gælder for de grønlandske kommuners tjenestemænd. Til dækning af statens udgifter ved denne ordning vil Grønlands hjemmestyre løbende skulle udrede et aktuariemæssigt beregnet pensionsbidrag, der fastsættes for 3 år ad gangen. For perioden 1. januar 1980 til 31. december 1982 er af finansministeriet

godkendt, at der for hjemmestyrets tjenestemænd anvendes samme pensionsbidragsprocenter som for kommunale tjenestemænd. Disse bidrag udgør for hjemmehørende 9 pct. og for ikke-hjemmehørende 17 pct. af den pensionsgivende løn.

Der har endvidere været enighed om, at en tilsvarende ordning skal søges gennemført for den del af det tjenestemandslignende ansatte personale, der hidtil har været pensioneret af staten gennem statsfinansierede pensionskasser.

De nævnte tjenestemænds og tjenestemandslignende ansattes overgang til ansættelse hos grønlandske myndigheder indebærer, at den pensionsforpligtelse for de pågældende personalegrupper, som ville have påhvilet staten ved fortsat statslig varetagelse af de sagsområder, der i henhold til § 5 i lov om Grønlands hjemmestyre overgår pr. 1. januar 1980 og 1. januar 1981, overføres til hjemmestyret. Som kompensation herfor ydes til hjemmestyret et tilskud svarende til størrelsen af den beregnede årlige pensionsbidragsbetaling for disse grupper. Dette medfører, at hjemmestyret ikke skal afholde merudgifter som følge af dette personales overgang.

Den foreslåede bestemmelse har således snæver sammenhæng med lovforslagets § 1, men da tilskuddet til pensionsbidragsbetaling først kan endeligt opgøres pr. 31. december 1979 henholdsvis 31. december 1980, er det ikke muligt på nuværende tidspunkt at indregne det i tilskuddet efter § 1. Dette vil imidlertid kunne ske ved fastsættelsen af tilskuddet for tilskudsperioden 1983–85, således at der bliver mulighed for at vurdere tilskudsbehovet som en helhed, herunder også mulighed for at korrigere for en eventuel personalereduktion i de overførte grupper af tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte.

Tilskuddet, der skønnes at ville andrage ca. 9,8 mill. kr. i 1980 og ca. 10,5 mill. kr. i 1981 og 1982, vil blive modsvaret af hjemmestyrets indbetalinger af pensionsbidrag for tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte på de ovenfor nævnte sagsområder.

Tilskuddet til pensionsbidragsbetaling for tjenestemandslignende ansatte vil kun blive udbetalt, såfremt der opnås den nødvendige lovhjemmel til etablering af en tilsvarende ordning for denne personalegruppe som for

tjenestemænd. Forslag herom vil snarest blive fremsat.

Til nr. 3

Ændringen er en konsekvens af den foreslåede ændring under nr. 2.

Til nr. 4

Ved bekendtgørelse nr. 425 af 5. oktober 1979 vedrørende pensionsbidrag for kommuner i Grønland er pensionsbidragsprocenterne for de kommunale tjenestemænd med virkning fra 1. januar 1979 fastsat til 9 pct. for hjemmehørende og 17 pct. for ikke-hjemmehørende. Disse procentsatser kan i medfør

af § 24 b stk. 2 i lov om pension til statens og kommunernes tjenestemænd m. v. i Grønland af såvel finansministeriet som De grønlandske Kommuner Landsforening begæres taget op til revision med virkning fra 1. januar 1982. Da tilskuddet til hjemmestyret som kompensation for pensionsbidragsindbetalinger for hjemmestyrets tjenestemænd i nr. 2 foreslås fastsat for årene 1980-1982, og da det må anses for mest hensigtsmæssigt, at procentsatserne for hjemmestyrets og kommunernes pensionsbidragsindbetalinger fastsættes for samme periode, foreslås det, at de fastsatte procentsatser for kommunernes pensionsbidragsindbetalinger får virkning også for året 1982.

Helle Degn (S) Søren B. Jørgensen (S) Tove Lindbo Larsen (S) Helmar Sørensen (S)

Tastesen (S) Ole Thomsen (S) Jørgen Witte (S) Steenholdt (Grønl.)

Janne Normann (RV) Aase Olesen (RV) Ellemann-Jensen (V) Ivar Hansen (V)

Fogh Rasmussen (V) Burgdorf (KF) fmd. Karen Thurøe Hansen (KF) Brusvang (CD)

Inge Krogh (KrF) nfm. Ebba Strange (SF) Steen Folke (VS) Dohrmann (FP)

Pilgaard Andersen (FP)

Partiet DR var ikke repræsenteret i udvalget.